

ROERKERKNIEUWS - tijd door het jaar

editie 170 (5 september 2023) – www.roerkerken.nl

inleiding

Op zondag 3 september j.l. organiseerde de schutterij van Herkenbosch het 321^e bondschuttersfeest van de Midden-Limburgse Bond (Roermond & Omstreken) met 19 deelnemende schutterijen. In de laatste week van augustus werd de glas-in-loodramen uit de noorderzijbeuk van de St. Martinuskerk van Vlodrop meegenomen voor restauratie. De raamopeningen zijn tijdelijk met houten platen gedicht, waardoor het voorlopig wat donkerder in de kerk is. De werkzaamheden, uitgevoerd in het kader van de SIM-regeling (Subsidie Instandhouding [rijks-]Monumenten), zullen een maand of twee in beslag nemen.

Berger buurtfeesten

Op de laatste zondag van augustus vierden de buurt Lerop het 50-jarig bestaansfeest van het buurthuis 'Leropperhof'. Op zondag 17 september viert de H. Hartput het 100-jarig bestaansfeest van het H. Hartbeeld op het kerkplein. Eigenlijk had dit eeuwfeest drie jaar geleden gevierd moeten worden, maar toen zaten we midden in de 'Corona-penarie'. Het was pastoor Ruijten (1908-1919) die in 1918 aankondigde dat er gecollecteerd zou worden voor de oprichting van een H. Hartbeeld. Zijn opvolger, pastoor Backhuijs (1919-1922) belegde een jaar later een vergadering over de plek van dat H. Hartbeeld. Gekozen werd voor de (toenmalige) Markt waar het beeld op 13 juni 1920 werd ingezegend. Vanwege de toename van het verkeer en de bouw van een nieuw gemeentehuis (1938) werd het beeld later verplaatst naar het Kerkplein. Gelet op het bolsegment met golfjes waarop Christus staat, is het beeld waarschijnlijk gemaakt in het Atelier Thissen in Roermond. Het vrijwel symmetrische beeld toont een blootsvoetse Christusfiguur ten voeten uit, staande op een halve bol. Hij is gekleed in een lang gewaad en omhangen met een mantel. Hij houdt zijn handen uitnodigend gespreid en toont in de palmen de stigmata. Op zijn borst is te midden van een stralenkrans het vlamme Heilig Hart zichtbaar, omwonden door een doornenkroon en bekroond met een klein kruis. Het beeld staat op een sokkel met aan de voorzijde twee zuiltjes en een Latijnse inscriptie: *'Cor Jesu rex et centrum omnium cordium, miserere nobis'* (Hart van Jezus, koning en middelpunt van alle harten, ontferm U over ons). Een kleine tien jaar na de plaatsing van het beeld zou het mooie initiatief toch nog een vervelend staartje krijgen. Begin 1930 werd namelijk voor de politierechtbank een aanklacht wegens belediging behandeld, die de Berger burgemeester (die tevens burgemeester van Vlodrop was) tegen een van de Berger dorpsnotabelen had ingediend. Die zou namelijk gezegd hebben dat de burgemeester bij een collecte voor het H. Hartbeeld slechts een klein gedeelte van de opbrengst aan de pastoor had afgedragen en de rest in zijn eigen zak hebben gestoken. Als getuigen waren onder andere de pastoor, de kapelaan en een wethouder uit Vlodrop gedagvaard terwijl ook beschuldigde was verschenen, die op zijn beurt werd bijgestaan door Mr. P. Tripels, advocaat en procureur te Roermond. Toen de beschuldigde voor de eerste maal voor de politierechter was gedagvaard, had hij tegen de dagvaarding verzet aangetekend omdat hij van mening was, dat de burgemeester pas zes maanden, nadat hem het voorval ter ore gekomen, een klacht zou hebben ingediend. Wettelijk is de termijn van indiening slechts drie maanden. Nadat de Rechter-Commissaris de zaak nader had laten onderzoeken, werd echter opnieuw tot dagvaarding bevolen. De beschuldigde ontkende pertinent, de woorden, zoals in de dagvaarding waren omschreven,

te hebben gebezigd. Speciaal wees hij er op helemaal niets ten laste gelegd te hebben. Het betrof hier een gewone huishoudelijke conversatie, waarbij werd gesproken over een bijdrage. De beschuldigde zou hierop hebben gevraagd, wie het beheer over deze gelden had en toen de collectant geantwoord had, dat dit bij de burgemeester berustte, had hij geantwoord, in dat geval niets te geven, want dan bleef er toch niets van over. Verder had hij toen gezegd, dat, toen indertijd te St. Odiliënberg voor het H. Hartbeeld was gecollecteerd, de mensen veel hadden bijgedragen en toch had de burgemeester daarna door de veldwachter de netto-opbrengst van 50 cent bij de pastoor laten bezorgen, zonder verdere rekening en verantwoording. Deze verklaringen wilde de beschuldigde ten allen tijde staande houden. Verder beriep hij zich ook op de onbevoegdheid tot vervolging, aangezien de klacht verjaard zou zijn. De burgemeester gaf onder ede toe, dat hij reeds ongeveer zes maanden vóór hij de klacht deed, van een persoon, dien hij niet wilde noemen, had gehoord, wat er verteld was. Nadien had hij het ook nog in de finesses van voornoemde wethouder gehoord en toen zijn beklag had gedaan. Nadat tussen verdediger en officier van justitie van gedachten was gewisseld omtrent het al of niet ontvankelijk zijn van den officier van justitie, begaf officier van justitie en politierechter zich in raadkamer. Na ter zitting te zijn teruggekeerd, verklaarde hij de dagvaarding op grond van artikel 66 van het Wetboek van strafrecht onterecht (het beklag werd immers te laat ingediend). Waarop Mr. Rieter verklaarde zich het recht van hoger beroep voor te behouden (delpher.nl). Helaas hebben we niet kunnen achterhalen of dit hoger beroep er ook daadwerkelijk kwam. In ieder geval lijkt het erop dat het zondag 17 september a.s. een mooie viering wordt, die om 9.30 uur met de hoogmis start en na een korte ceremonie bij het H. Hartbeeld onder de klanken van Musica Rura en Presto Pronto met 'frühschoppen' op het kerkplein wordt voortgezet.

Opkomen voor het leven/Mars voor het leven

In het ziekenhuis proberen artsen er alles aan te doen om een te vroeg geboren kind te redden; wat verderop, in de abortuskliniek, is men echter bezig met het doden van zo'n zelfde kindje. Begrijpt U het nog? Pro-abortus demonstranten horen wij vaak zeggen: 'Het is het recht van de vrouw om te kiezen!' Het probleem is echter dat moeders (en vaders) niet altijd eerlijke informatie krijgen, zodat ze niet eens een goede, weloverwogen keuze kunnen maken. Door hun omgeving (familieleden, financiën) worden zij vaak onder druk gezet tot het laten weghalen van het kindje. Als wij christenen al niet (meer) voor het leven opkomen, wie doet het dan wel nog? Juist in deze tijd is het belangrijk aandacht te blijven vragen voor zaken als abortus en euthanasie. Want zo vanzelfsprekend als het lijkt (een 'mensenrecht'!?) is het allerminst. Daarom ook het belang van de jaarlijkse 'mars voor het leven' als mensen vanuit het hele land in Den Haag (Malievelde) samenkomen om aandacht voor het leven te blijven vragen en om voor die intentie te bidden. Zoals in Roerkerknieuws 159 al aangekondigd wordt de Mars voor het Leven dit jaar op zaterdag 11 november a.s. gehouden. Om de Limburgse bijdrage te vergroten, maar vooral ook om na te gaan in hoeverre (gesponsord) gezamenlijk (bus-)vervoer rendabel is, worden deelnemers uitgenodigd voor 16 september a.s. een mail met contactgegevens te sturen naar: mharmesen@eonerc.rwth-aachen.de. Als er voldoende inschrijvingen binnen zijn, kan er een bus worden geboekt en volgen nadere details over de reis. Zie: www.schreeuwomleven.nl.

Waalse familienamen in de Roerstreek (XI)- Fassot(te)

Behandelden wij in de vorige editie de familie Francot(te), nu komen we te spreken over de familie Fassotte, waarvan er momenteel een in Herkenbosch woont (Roerkerknieuws 19).

Hoewel zijn roots in Rotterdam liggen, verraadt ook deze naam Fassotte een Waalse oorsprong. Er wonen inderdaad al heel wat generaties Fassotte in Rotterdam en omgeving. Hun stamvader is Johannes Mathias Fassotte (1807-1857) die in 1830 in Tilburg met Anna Cornelia Immens (1810-1892) uit St. Michielsgestel trouwde. Johannes Mathias was geboren in Grave als zoon van Mathieu Fassot die bij zijn eerste huwelijk in 1798 in Grave te boek stond als *“geweesene dragonder in dienst der Bataafsche Republiek, laatst in guarnisoen te Campen”*. Dat brengt ons al meteen midden in de vaderlandse geschiedenis. Nadat de Fransen onze streken waren binnengetrokken om ook hier de idealen van de Franse Revolutie (vrijheid, gelijkheid en broederschap) ingang te doen vinden, werden de zuidelijke Nederlanden ‘gewoon’ bij Frankrijk ingelijfd, maar de noordelijke Nederlanden omgevormd tot een republiek (‘Bataafsche Republiek’ [1796-1806]) die in feite een vazalstaat van Frankrijk was. In 1806 werd deze republiek een koninkrijk (‘Koninkrijk Holland [1806-1810]) met Napoleons broer Lodewijk Napoleon (1778-1846) als monarch. Waarschijnlijk in dienst van het Franse leger was Mathieu in de noordelijke Nederlanden terecht gekomen waar hij na 1796 toetrad tot het ‘Bataafsche leger’. Hoe hij – gelegerd in garnizoen in het Overijsselse Kampen -zijn eerste echtgenote uit het Brabantse Grave leerde kennen is nog niet opgehelderd. Feit is dat hij zich in Grave met zijn huwelijk in 1798 settelde. Na de dood van zijn eerste echtgenote, Johanna Maria F(a)ijarts (1778-1817) uit Grave, hertrouwde hij in 1824 met de eveneens uit Grave afkomstige Henrica Johanna Lavallo dit Loly (1775-1850), dochter van een uit het Luikse afkomstige militaire kleermaker. Toen stond Mathieu te boek als ‘opzichter der fortificaties’. Grave is een oude vestingstad aan de Maas, die geldt als de meest belegerde vesting van ons land. In de loop der tijden werd de oude schansversterking uit de 14^e eeuw steeds meer uitgebouwd. Na het beleg van de stad in 1674 werd de vesting totaal vernieuwd volgens het Nieuw-Nederlands stelsel, met grote bastions met ravelijnen ervoor en twee halfbastions aan de Maas. Bij deze gelegenheid werden ook de Ham-, Brug- en Maaspoort vernieuwd. In de 18^e eeuw kwamen er barakken voor de soldaten die in de 19^e eeuw werden verbeterd en uitgebreid met een bomvrije kazerne en een kazerne annex garnizoens-ziekenhuis. Ondanks de vele gevechten en belegeringen die Grave heeft moeten doorstaan en het opruimen van verschillende verdedigingswerken sinds de rijksoverheid in 1874 bepaalde dat de oude vestingen ontmanteld mochten worden, is er toch nog veel van bewaard gebleven (beleefhistorischgrave.nl). In de bewaard gebleven bevolkingsregisters van Grave uit 1810, 1815 resp. 1817 (bhic.nl) komen we Mathieu’s gezin tegen als inwonend bij zijn (eerste) schoonmoeder, *“Anna Sybilla Belle, tapperse, weduwe van Karel Fijarts, gebore te Grave in 1748”* (nr. 19). Terwijl het in 1810 nog heet dat Mathieu “geen bestaan” heeft, is hij in 1817 “lands opzigter” van beroep. Ook zijn geboorteplaats staat daar vermeld: Fléron bij Luik (vgl. 1798: “Fleeren in ’t Land van Luijk”). Daar is hij inderdaad geboren, op 7 augustus 1774 in de plaatselijke parochiekerk van St. Denis gedoopt als zoon van Joseph Fassotte (1752-1825) en Catharina Josepha Leclerq (1750-1829) die aldaar ook begin 1774 getrouwd waren. Fléron, gelegen aan de aloude weg (‘Chaussée Charlemagne’) die de Keizerstad Aken verbindt met de ‘Ville Ardente’ (Luik), behoorde oorspronkelijk tot het Karolingisch domein van Jupille maar ging uiteindelijk deel van het prinsbisdom Luik uitmaken. Het O.L. Vrouwe Kapittel van Aken bezat er een kleine voogdij en had er ook de rechten over de kerk; die werden echter in 1629 aan het prinsbisdom Luik verkocht. De ontwikkeling van Fléron kwam relatief laat op gang, vooral vanwege een gebrek aan drinkwater. Vanaf de 15e eeuw werd er op kleine schaal steenkool gewonnen. Juist vanwege de beschikbaarheid van steenkool kwamen er in de 18e en 19e eeuw vele smederijen, waar vooral spijkers werden vervaardigd (wikipedia).
wordt vervolgd

personalia

Op zondagmorgen 3 september j.l. stonden we tijdens de Mis in de Melicker St. Andreaskerk stil bij het feit dat **Pim Ermers** alweer 25 jaar lang dienstbaar is in de liturgie, als acoliet en lector (en lid van de avondwakegroep). Daarnaast was en is hij ook nog anderszins actief, met name als kerkmeester resp. koster. Op zondagmiddag 3 september j.l. werden in de St. Catharinakerk van Montfort **Joes en Lott Peeters** gedoopt. Op maandagmiddag 4 september j.l. namen we vanuit de St. Martinuskerk van Vlodrop afscheid van **Joseph (Sef) Bergh (1933-2023)**. Geboren en getogen in Vlodrop, in een groot gezin aan de Markt, ging hij al op jonge leeftijd in Geleen (Maurits) als mijnwerker aan de slag. Hij was pas 25 toen hij bij een ongeluk in de mijn zijn linker been verloor. Deze tragische gebeurtenis zou een groot impact op zijn verdere leven hebben. Van lieverlee begon hij met het fokken van konijnen, die vooral rond kerstmis grote aftrek vonden. Was hij voorheen al fervent lid van de plaatselijke handbladclub geweest, later trad hij toe tot het kerkkoor. Ondanks zijn handicap bleef hij verbonden met de dorpsgemeenschap en hoorde hij er graag bij, zeker als er kermis in het dorp was. De Paol aan de Grootestraat was jarenlang zijn stamcafé. Dertien jaar geleden verruilde hij zijn huis aan de Boomgardstraat voor een bejaardenwoning in Herkenbosch. Door dagelijks met zijn schootmobiel (ook door weer en wind) naar Vlodrop te rijden bleef hij zijn band met familie en vrienden onderhouden en aan de wekelijkse repetities van het koor deelnemen. Zijn gezondheid kreeg een knauw toen hij met kerstmis 2021 erg ziek werd en in het ziekenhuis belandde. Zo kwam hij begin vorig jaar in de Bosscherhof terecht, waar hij echter wonder boven wonder weer herstelde en opfleurde. Vorig jaar juli werd hij nog (met een jaar vertraging) gehuldigd vanwege zijn 60-jarig koorlidmaatschap. Vlak na zijn 90^e verjaardag kwam er op woensdagmiddag 30 augustus j.l. toch nog onverwacht snel een einde aan zijn leven. Na de uitvaartmis volgde in Roermond de crematie.

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl